

z dnia 10 października 2018 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miasto Łęczyca na lata 2019-2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000, poz. 1349, poz. 1432) w związku z art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998, poz. 1076, poz. 1544, poz. 416) Rada Miejska w Łęczycy uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miasto Łęczyca na lata 2019-2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Łęczyca.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Tomasz Kukuła

Załącznik
do Uchwały Nr LXXII.495.2018
Rady Miejskiej w Łęczycy
z dnia 10 października 2018 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE MIASTO ŁĘCZYCA
NA LATA 2019 – 2021**

I. WSTĘP

Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w pełnieniu ról opiekuńczo wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Preambuła ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje, iż wszystkie zadania z niej wynikające mają na celu dobro dziecka. Jak czytamy, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została uchwalona: „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

Rodzina jest grupą, środowiskiem i instytucją społeczną, której ważność, miejsce i rola we współczesnym społeczeństwie są niezwykle istotne. Jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Rodzina jako jedyna grupa społeczna stwarza jednostce niepowtarzalne warunki rozwoju biologicznego, społecznego i kulturalnego. Przez rodzinę dokonuje się proces scalania młodego pokolenia ze społeczeństwem, narodem i państwem.

Rodzina jako podstawowe i najważniejsze środowisko wychowawcze dziecka powinna odgrywać główną rolę w jego prawidłowym rozwoju. Jednak często tak nie jest. W przypadku niezapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, dziecko jest umieszczane w pieczy zastępczej. Przeciwdziałanie temu zjawisku wymaga podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie. Podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGRAMU

Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 998, poz. 1076, poz. 1544) na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek udzielania wsparcia rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej.

Działania samorządu gminnego określa art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który stanowi, iż do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny,

- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy został wyznaczony jako podmiot organizujący pracę z rodziną na terenie Gminy Miasto Łęczycy zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

III. OCENA SYTUACJI (ANALIZA PROBLEMU)

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych występujących w Gminie Miasto Łęczycy ze szczególnym uwzględnieniem problemu niewydolności rodzin skutkującej zabraniem dziecka z rodziny naturalnej i umieszczeniem go w pieczy zastępczej.

Gmina Miasto Łęczycy liczy 14.296 mieszkańców. Przeważająca działalność gospodarcza w Gminie Miasto Łęczycy ma charakter typowo usługowy. Brak jest rozwiniętego przemysłu, gwarantującego dochody z podatków.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wg danych PUP w Łęczycy liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęczycy wynosi 717.

Większość zadań z zakresu polityki społecznej na szczeblu gminy realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy. Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łęczycy wynika, że w 2017 roku ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 628 rodzin, tj. 1274 osoby.

Główne powody udzielania wsparcia osobom i rodzinom przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy w latach 2016, 2017, 2018 (I półrocze) zawiera tabela nr 1.

Tabela Nr 1 Główne powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej

	2016r.	2017r.	2018r.
Liczba rodzin objętych pomocą	1312	1274	1280
wielodzietności	55	47	49
niepełnosprawności	226	231	225
długotrwałej i ciężkiej choroby	440	420	412
Bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	196	170	167
przemocy	182	7	14
alkoholizmu	196	170	167

Źródło: dane MOPS w Łęczycy

W sytuacji, gdy rodzice zostają pozbawieni praw rodzicielskich lub te prawa zostają im ograniczone, nadzór kuratora nie przynosi wymaganych efektów, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej poprzez umieszczenie go poza rodziną biologiczną. Do opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny niezbędne są dane na temat dzieci z Gminy Miasto Łęczycy pozostających w poszczególnych formach pieczy zastępczej. Powyższe dane przedstawiono w tabeli nr 2.

Tabela Nr 2 Dzieci z Gminy Miasto Łęczycy przebywające w pieczy zastępczej

	2016r.	2017r.	2018r. I półrocze
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	31	33	25
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w tym:			
- w rodzinach zastępczych spokrewnionych	18	18	13
- w rodzinach zastępczych zawodowych	2	3	1
- w rodzinach zastępczych niezawodowych	11	12	11
Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	28	23	17

Źródło: dane PCPR w Łęczycy

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy

zastępczej gmina współfinansuje koszty pobytu dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym od 2016 roku. Wydatki Gminy Miasto Łęczyca w tym zakresie obrazuje tabela nr 3

Tabela Nr 3 Koszty Gminy Miasto Łęczyca za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

	2016r.	2017r.	2018r. I półrocze
Wydatki ponoszone w ramach współfinansowania kosztów pobytu dzieci z Gminy Łęczyca w pieczy zastępczej	244 521,22 zł	293 748,69 zł	178 077,50 zł

Aby zapobiegać sytuacjom, w których dzieci należy odebrać z ich naturalnego środowiska oraz aby przywrócić władzę rodzicielską rodzicom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, rodzinie zostaje przydzielony asystent rodziny. W Gminie Miasto Łęczyca od maja 2012 roku zatrudniony jest asystent rodziny. W 2013 roku współpracował on z 16 rodzinami, które miały trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. W 2014 roku obejmował swoim wsparciem 19 rodzin, w 2015 roku 19 rodzin.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Nie jest możliwe wspieranie rodziny bez jej zgody. W sytuacji stwierdzenia, że dana rodzina przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i odmawia udzielenia jej wsparcia, konieczne jest zawiadomienie sądu opiekuńczego, który podejmie dalsze rozstrzygnięcia, mając na względzie dobro dziecka.

IV. CELE PROGRAMU

Wspieranie rodziny biologicznej w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w celu utrzymania dziecka w jego naturalnym środowisku, a więc w rodzinie, bądź jego powrót do rodziny **jest celem priorytetowym Programu.**

Program zakłada wzmocnienie działań profilaktycznych z rodziną i jej środowiskiem na rzecz pozostawienia w niej dziecka. Uwzględnia uwarunkowania Gminy Miasto Łęczyca i rozwiązania wynikające z ustawy z dnia z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe:

- 1) Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych celem przywrócenia ich prawidłowego funkcjonowania.
- 2) Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.

- 3) Koordynacja działań podmiotów zajmujących się pomocą rodzinie dysfunkcyjnej.

V. REALIZACJA CELÓW PROGRAMU

Realizacja celów Programu zakłada między innymi działania interdyscyplinarne w zakresie wsparcia rodziny, promowanie modelu funkcjonowania rodziny biologicznej, oraz edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Cel 1: Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych celem przywrócenia ich prawidłowego funkcjonowania.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki ewaluacji
1.	Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami przez pracowników socjalnych.	2019-2021	MOPS w Łęczycy	Liczba osób objętych pracą socjalną
2.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w formie posiłku dla dzieci w szkole i przedszkolu) rodzinom zagrożonym kryzysem, bezradnym w prowadzeniu gospodarstwa domowego i przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	2019-2021	MOPS w Łęczycy	Liczba rodzin objętych pomocą
3.	Działania zaradcze oraz interwencyjne w przypadkach gdzie zagrożone jest bezpieczeństwo rodziny a w szczególności dzieci.	2019-2021	MOPS w Łęczycy, Szkoły, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, ZKSS, służba zdrowia	Liczba rodzin wspomaganych pracą asystenta rodziny. Liczba rodzin objętych działaniami zespołu interdyscyplinarnego.
5.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie Gminy Miasto Łęczycy.	2019-2021	MOPS w Łęczycy	Liczba monitorowanych rodzin.
6.	Zapewnienie rodzinom pomocy asystenta rodziny w zależności od zdiagnozowanych przez pracowników socjalnych potrzeb oraz pozyskanie środków na zatrudnienie dodatkowych asystentów rodziny.	2019-2021	MOPS w Łęczycy, Sąd	Liczba rodzin (w tym dzieci) wspomaganych pracą asystenta rodziny.

7.	Zapewnienie rodzinom dostępu do specjalistycznego poradnictwa.	2019-2021	PCPR w Łęczycy MOPS w Łęczycy Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Łęczycy	Liczba osób objętych poradnictwem.
8.	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.	2019-2021	MOPS w Łęczycy	Liczba umieszczonych dzieci

Cel 2: Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Organizacja spotkań, warsztatów mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziny, wzmacnianie jej roli i funkcji. Pedagogizacja rodziców podczas spotkań grupowych (zebrania szkolne) i indywidualnych oraz poprzez treści zamieszczone na stronach internetowych szkół. Organizowanie pikników rodzinnych promujących wartości rodziny jako podstawowej komórki życia społecznego.	2019-2021	Szkoły	Liczba zorganizowanych spotkań, pikników rodzinnych
2.	Prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przeciwdziałania alkoholizmowi oraz innym uzależnieniom.	2019-2021	Szkoły, Urząd Miejski w Łęczycy MKPiRPA	Liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych

Cel 3: Koordynacja działań podmiotów zajmujących się pomocą rodzinie dysfunkcyjnej.

Lp	Działania	Okres realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Współpraca z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz rodziny.	2019-2021	MOPS w Łęczycy, Szkoły, Przedszkola, Komenda Powiatowa Policji, PUP w Łęczycy, MKPiRPA w Łęczycy, Sąd Rejonowy w Łęczycy, ZKSS w Łęczycy, Zespół Interdyscyplinarny, publiczne i niepubliczne placówki służby zdrowia w tym: Poradnia Zdrowia Psychicznego w Łęczycy, Poradnia Leczenia Uzależnień oraz Stowarzyszenie Abstynentów i Rodzin Abstynenckich „Przebudzenie”, „MEDAR”, „PULS”, Punkt Konsultacyjny i Punkt Interwencji Kryzysowej przy PCPR, organizacje pozarządowe,	Liczba spotkań, przekazanych informacji
2.	Prowadzenie negocjacji przez Urząd Miejski w Łęczycy ze Starostwem Powiatowym w Łęczycy i Dyrektorem ZOZ w Łęczycy w kierunku zatrudnienia w Poradni Zdrowia Psychicznego w Łęczycy psychiatry dziecięcego.	2019-2021	Starostwo Powiatowe w Łęczycy i ZOZ w Łęczycy	Etat psychiatry dziecięcego
3.	Organizowanie dzieciom czasu wolnego: <ul style="list-style-type: none"> • pomoc w odrabianiu lekcji, • wyjazdy krajoznawczo – turystyczne, • zajęcia rozwijająco – twórcze • organizowanie młodzieży do współpracy z grupą PAT, • zajęcia profilaktyczne na terenie placówki, 	2019-2021	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Łęczycy Dom Kultury w Łęczycy	Ilość dzieci uczęszczających do TPD oraz Domu Kultury w okresie szkolnym, w okresie wakacji i ferii. Ilość wyjazdów integracyjnych. Ilość imprez

	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia ogólnorozwojowe, np. taneczne, piłki nożnej, również związane z klubem Fitness • zajęcia plastyczne, taneczne, teatralne, • arteterapia (terapia poprzez sztukę) • kinezyterapia (terapia ruchem) • wyjazdy na basen • wyjazdy turystyczno – krajoznawcze połączone z zajęciami rozwijającymi, kształtującymi nowe umiejętności związane z poznawaniem nowych ludzi, itp. 			okolicznościowych.
4.	Stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie jako jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej.	2019-2021	MOPS w Łęczycy	Liczba spotkań, wymienionych informacji

VI. REALIZATORZY I ADRESACI PROGRAMU

1. Realizatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy przy współpracy z:

- 1) Placówkami oświatowymi w szczególności z terenu Gminy Miasto Łęczycy,
- 2) Urzędem Miejskim w Łęczycy,
- 3) Miejską Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łęczycy,
- 4) Zespołem Interdyscyplinarnym Gminy Miasto Łęczycy,
- 5) Sądem Rejonowym w Łęczycy,
- 6) Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Łęczycy,
- 7) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęczycy,
- 8) Powiatową Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Łęczycy,
- 9) Placówkami służby zdrowia,
- 10) Komendą Powiatową Policji w Łęczycy,
- 11) TPD Oddział Miejski w Łęczycy,
- 12) Domem Kultury w Łęczycy.

2. Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łęczycy.

3. Adresatami Programu są rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Programu odbywać się będzie ze środków:

- 1) budżetu Gminy Miasto Łęczycy,
- 2) dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,

- 3) dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- 4) programów rządowych z zakresu wspierania rodziny.

Środki finansowe na realizację poszczególnych zadań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych działań w ramach Programu. Analizowany będzie faktyczny rozwój i przebieg działań. Ocenie będzie podlegać zgodność działań z założonymi celami Programu i osiągniętymi wskaźnikami. Ustalony efekty ujęte zostaną w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny składanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęczycy Burmistrzowi Miasta Łęczycy w terminie do końca marca każdego roku.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.